

Når børn får det, de VIRKELIGT har brug for - har de mulighed for at være den bedste udgave af sig selv

Jeg kender ingen forældre, som ikke ønsker det bedste for deres børn. Derimod kender jeg en hel del, som spørger sig selv og andre om, HVAD det er, der er det bedste.

Som forældre og andre voksne, der har med børn at gøre, kan vi nok og med god grund komme til at ryste lidt på hånden. For hvad er det bedste i en tid, hvor de fleste af os, trods alt, og i forhold til tidligere tiders kamp udelukkende for det daglige brød, har bedre vilkår, mulighed for og overskud til ind i mellem at stille os selv og hinanden det spørgsmål?

Hvad har børn godt af? Hvad har de ikke godt af?

Og hvad tager de faktisk skade af?

En god forælder. Hvad er det for en størrelse?

Gør vi det godt nok? Gør vi for lidt? For meget?

En yderlighed kan være, at vi bærer vores børn frem og fremstiller dem som små prinser og prinsesser, så de bliver ulidelige for andre at være sammen med.

En anden yderlighed kan være, at vi overlader alt for meget til børnene og udsætter dem for mere, end de både psykisk og fysisk har mulighed for at magte.

Og somme tider kan vi måske være så optaget af alting, os selv, vores telefon og meget andet, så vores børn til sidst i tristhed ender med at trække sig tilbage og holder op med at bede om vores opmærksomhed og nærvær.

Hvordan i alverden finder vi balancen i det hele?

Det er vigtige spørgsmål at stille os selv og hinanden.

Professor K.E. Løgstrup, som ofte citeres, og hvis værdier også jeg holder meget af, sagde så rigtigt, at du aldrig er sammen med et andet menneske uden at holde noget af det menneskes liv i dine hænder.

Og som forældre, og som børns andre betydningsfulde voksne, holder vi om nogen et andet menneskes liv i vore hænder. Nemlig børnenes.

Vores børn, som ikke kan leve, trives eller blive livsduelige, empatiske, ansvarlige og robuste børn og voksne, uden at vi holder dem i vore hænder.

Derfor er det på ingen måde ligegyldigt om, eller hvordan vi holder dem. Fordi de jo er dybt afhængige af, at vi holder deres liv, eftersom intet barn udelukkende kan holde sig selv.

Det er ikke bare vores ret at gøre. Det er vores pligt at holde dem i vore hænder, at holde hånden under dem og at tage dem ved hånden og vise dem vejen. Som forældre og voksne er det os, der må søge at bevare roen og vise vejen for vores børn.

Også selv om det, som bekendt, kan være en vanskelig ting at gøre, når uvejrsom skilsmisse, sygdom eller andre kriser truer med at vælte os.

Børns voksne skal således tilstræbe at være større, stærkere, klogere OG kærlige.

Og som forældre skal vi styre, lytte og navigere.

I ord og handling må vi vise børnene, at vi har styr på det- også når vi ikke altid helt har det - og at vi kender retningen, så de trygt kan stole på, at vi kan finde ud af det.

Hvad er det da, børn, VIRKELIGT har brug for?

1: Tilknytning, tryghed og udforskning.

Fra årelang forskning og erfaringer ved vi, at forudsætningen for det hele er tilknytning og tryghed.

Tilknytning er det, hele vores liv drejer sig om. For børn, unge, voksne og ældre. Fra vugge til krukke.

"Tilknytningens fader", J.Bowlby, skriver således herom:

"Nære tilknytninger til andre mennesker er det centrum, som et menneskes liv drejer sig om, ikke blot mens det er spædbarn eller skolebarn, også gennem voksenårene og ind i alderdommen. Fra disse nære tilknytninger udtrækker et menneske sin styrke og glæde over livet og giver gennem det, han selv yder, styrke og glæde til andre."

Lige fra et lille barn kommer til verden, har det brug for en tryk og sikker base i form af mor, far eller anden nær omsorgsperson.

Det er her fra dette lune, trygge sted, at barnet føler sig trygt og herudfra, at det langsomt begynder at begive sig ud i verden.

I forvisning om, at det altid kan søge tilbage til sin base.

Det er her, det kommer tilbage til for at få trøst, støtte og opmuntring til at kravle et stykke videre og til senere at begive sig mere og mere ud i verden for at lære den at kende og undersøge den nøjere.

Således er vi til enhver tid, og barnet i særdeleshed, så at sige spændt ud mellem tilknytning og udforskning.

Når jeg er på den, hvem tager jeg så fat i?

Og hvem er der til at holde fast i snoren på min drage, så jeg kan flyve?

Eller som min ven, Helle, klogt siger det, så er det lige som Rasmus Klump, der tager ud på nye eventyr med Pelle og Pingo. Men shit happens, som vi ved, og så skal han hjem til mor og have tørre bukser og pandekager.

Med andre ord skal Klump hjem og klappes på af sin tilknytningsperson.

Som forældre og andre tilknytningspersoner består opgaven fra tid til anden i at finde ud af, hvornår der er mest bug for opladning og at blive klappet på.

Hvornår kærligheds- og tryghedskoppen trænger til at blive fyldt op, og når der er brug for, at blive forstået og rummet med alle de følelser, der er. Og også hvornår der mest er brug for et lille skub eller en opmuntring, så barnet kan udforske og således lærer at klare og mestre mere og mere selv.

2. Kærlighed, omsorg, tid og nærvær.

Gennem barnets adfærd og reaktioner forsøger barnet at fortælle os, hvad det er, det VIRKELIGT har brug for.

Og selv om det som voksen ikke altid er muligt at efterleve, kan noget af det, barnet fortæller os være:

Giv mig omsorg, samvær og nærvær. Brug tid med mig.

Se mig, hør mig. Vær sammen med mig. Spejl alle mine følelser, også når jeg er på den. Glæd dig over mig, glæd dig med mig. Vær nysgerrig på mig. Oplev verden sammen med mig.

3. Lederskab, struktur, rammer, inddragelse i fællesskabet, rutiner.

Intet barn kan tåle at have ansvaret for familiens liv, hverdag eller stemninger. Det er mor, far eller anden tilknytningsperson, der skal være pilot og chef for familien.

Et barns hjerne er ikke udviklet hertil, så det ved ikke, hvordan det skal styre det hele. Heller ikke, selv om det somme tider kunne se sådan ud.

Et barn er et barn, så det har ikke lært det endnu.

Det har kun få erfaringer at trække på.

Derfor må dets voksne tage det ved hånden og vise, hvordan man gør i denne verden.

Giv barnet tydelighed, struktur og rammer, som det kan være i, så dets lille hoved og krop ikke skal brydes med det.

Alt sammen ud fra, hvilke værdier, regler og traditioner, der gælder i jeres familie.

Også børn har brug for at føle sig nødvendige for fællesskabet. Som alle mennesker ønsker de, at der er brug for dem, og at vi regner med dem.

Giv dem derfor, også selv om de måske protesterer højlydt, ud fra deres alder og evner, pligter og ansvar for noget af det, der skal gøres i enhver familie.

Som at sørge for, at der er toiletpapir på toiletholderen, at give katten mad, dække bord, have en maddag, smøre madpakke osv.

Lær dem, at der er noget, der bare skal gøres, også selv om de måske ikke har lyst eller lige er i gang med et spil. Sådan er det nu en gang.

De har brug for det nu. De får brug for det senere hen, og hele familien og det ganske samfund har brug for, at børn lærer de nødvendige ting, og det at være en del af et forpligtende fællesskab.

4. Fred, ro, eget selskab, forståelse og accept

Børn er ikke ens. Som bekendt er nogle børn mere udadvendte, mens andre er mere tilbageholdende.

Det ene er ikke nødvendigvis bedre end det andet.

Men ved at prøve at forstå barnet og give det plads til at hvile i sig selv, kan vi vise det, at de er ok og god nok.

Ikke mange af os kan være større, stærkere, klogere OG kærlige altid. Jeg kan i hvert fald ikke. Og måske lykkes det heller ikke altid for dig

Jeg tænker, det skyldes, at vi er menneskelige.

Sådan er det, for det perfekte liv findes ikke.

Heller ikke det perfekte børneliv eller den perfekte opdragelse.

Men hvis vi for det meste stræber efter at være større, stærkere, klogere OG kærlig.

Ja, så gør det ikke så meget, at vi som forældre bliver slået lidt ud af kurs. For det bliver vi helt sikkert fra tid til anden og somme tider flere gange dagligt.

Men så må vi atter have fat i vores værdikompass og stræbe efter at finde retningen igen.

Det kan vi, når vi har et mål og en retning til at guide os selv og vores børn efter.

Og midt i det hele må vi bare ikke glemme at nyde vores børn og børnebørnene med.

For i grunden er den så kort, barndommen, og før vi får set os om er den forbi. Så nyd det nu, og lad enhver sprække til lys, liv, latter og smil stå pivåben.

